

Regeringens proposition

1989/90: 1

om ändring i lagen (1989:329) om en folk-
och bostadsräkning år 1990

Prop.
1989/90: 1

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 14 juni 1989.

På regeringens vägnar

Kjell-Olof Feldt

Bengt K. Å. Johansson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en lagregel om att det vid folk- och bostadsräkningen år 1990 (FoB 90) upprättade personregistret (FoB-registret) skall lämnas över till riksarkivet för förvaring. Det skall ske så snart registret inte längre behövs hos statistiska centralbyrån (SCB) för framställning av den anslagsfinansierade statistiken.

Vidare föreslås en lagstadgad skyldighet för SCB att informera uppgiftslämnarna om vad som gäller i fråga om registrets bevarande.

Förslagen föranleder ändringar i lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990.

Ändringarna avses träda i kraft den 1 januari 1990.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990

dels att 2 och 5 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 24 a §, och närmast före nya 24 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

- I denna lag finns föreskrifter om
- genomförandet (3 och 4 §§),
- information (5 §),
- personuppgifter (6 och 7 §§),
- bostadsuppgifter (8 och 9 §§),
- fastighetsuppgifter (10 och 11 §§),
- insamlingsförfarandet (12–18 §§),
- anmaningar (19 §),
- viten m. m. (20–22 §§),
- registeruppgifter (23 och 24 §§),
- ett register för kvalitetskontroll (25 §),
- användning av andra uppgifter (26 §),
- hänsyn till de uppgiftsskyldiga (27 §).

- I denna lag finns föreskrifter om
- genomförandet (3 och 4 §§),
- information (5 §),
- personuppgifter (6 och 7 §§),
- bostadsuppgifter (8 och 9 §§),
- fastighetsuppgifter (10 och 11 §§),
- insamlingsförfarandet (12–18 §§),
- anmaningar (19 §),
- viten m. m. (20–22 §§),
- registeruppgifter (23 och 24 §§),
- *bevarande (24 a §)*,
- ett register för kvalitetskontroll (25 §),
- användning av andra uppgifter (26 §),
- hänsyn till de uppgiftsskyldiga (27 §).

5 §

Statistiska centralbyrån skall se till att de uppgiftsskyldiga får information om folk- och bostadsräkningen. Informationen skall *omfatta* ändamålet med folk- och bostadsräkningen *och* innehållet i det register som upprättas vid denna.

Informationen skall vidare innehålla upplysningar om de sekretess- och säkerhetsbestämmelser som gäller och om rätten att få registerutdrag och rättelse till stånd enligt datalagen (1973:289).

Statistiska centralbyrån skall se till att de uppgiftsskyldiga får information om folk- och bostadsräkningen.

Informationen skall *avse bland annat*

- ändamålet med folk- och bostadsräkningen,
- innehållet i det register som upprättas vid denna,
- *vad som gäller i fråga om registerets bevarande,*
- de sekretess- och säkerhetsbestämmelser som gäller, och
- rätten att få registerutdrag och rättelse till stånd enligt datalagen (1973:289).

24 a §

Så snart det av statistiska centralbyrån upprättade registret över folk- och bostadsräkningen inte längre behövs för framställning av den anslagsfinansierade statistiken, skall det lämnas över till riksarkivet för förvaring.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 14 juni 1989

Närvarande: statsrådet Feldt, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, S. Andersson, Göransson, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Hulterström, G. Andersson, Thalén, Nordberg, Freivalds, Wallström, Löw

Föredragande: statsrådet Johansson

Proposition om ändring i lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990

1 Inledning

Riksdagen har den 18 maj 1989 beslutat lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990 och anvisat medel för budgetåret 1989/90 till en folk- och bostadsräkning (prop. 1988/89:91 och 121, FiU24, rskr. 258).

Lagen träder i kraft den 1 juli 1989.

Finansutskottet har i sitt betänkande uttalat att det personregister som blir en följd av folk- och bostadsräkningen år 1990 (FoB 90) bör lämnas över till riksarkivet för arkivering, när de statistiska bearbetningarna av FoB-statistiken genomförts.

Riksdagen har gett regeringen till känna vad utskottet uttalat.

Jag tar nu upp till behandling vad riksdagen har anfört. Som kommer att framgå av nästa avsnitt anser jag att utskottets uttalande bör föranleda ändringar i lagen om en folk- och bostadsräkning år 1990.

2 Överväganden

Mitt förslag: Av lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990 skall uttryckligen framgå att FoB-registret skall lämnas över till riksarkivet för förvaring, så snart det inte längre behövs hos statistiska centralbyrån (SCB) för framställning av den anslagsfinansierade statistiken.

Av lagen skall också framgå att SCB skall informera uppgiftslämnarna om vad som gäller i fråga om registrets bevarande.

Skälen för mitt förslag: FoB 90 skall, liksom de senaste folk- och bostadsräkningarna, genomföras av SCB med hjälp av automatisk databehandling. Det är uppenbart att det personregister som upprättas vid en folk- och bostadsräkning får en omfattning som knappast något annat personregister i samhället.

Mot den bakgrunden är det viktigt att integritetsfrågorna behandlas med vederbörlig omsorg.

En sådan fråga är om FoB-registret skall avidentifieras efter att SCB genomfört de statistiska bearbetningarna eller om registret skall bevaras för framtiden i personrelaterat skick.

Finansutskottet uttalar (1988/89: FiU24 s. 11 – 12).

SCB har tillämpat en mycket restriktiv praxis när det gäller att utlämna identifierbara individuppgifter för forskningsändamål med stöd av 9 kap. 4 § sekretesslagen. Det har sålunda inneburit att identifierbara uppgifter från FoB 85 inte utlämnats i något fall. Efter det att utskottet tagit del av de fåtal fall då identifierbara uppgifter från tidigare äldre folk- och bostadsräkningar utlämnats för forskningsändamål kan utskottet konstatera att, möjligen med något undantag, uppgifterna har använts för mycket angelägna och för samhället och medborgarna mycket värdefulla forskningsändamål. Detta leder utskottet till slutsatsen att det samlade FoB-registret inte bör avidentifieras utan bör kunna finnas tillgängligt för framtida forskningsändamål. För att tillgodose berättigade krav på säkerhet och sekretess vid bearbetning och arkivering av dessa uppgifter bör därför registret, när de statistiska bearbetningarna av FoB-statistiken genomförts, överlämnas till riksarkivet för arkivering.

Vad utskottet sålunda, med instämmande av riksdagen, anför bör enligt min mening föranleda att en bestämmelse om att FoB-registret skall bevaras tas in i lagen om en folk- och bostadsräkning år 1990.

Bestämmelsen bör utformas så, att registret lämnas över till riksarkivet för förvaring, så snart det inte längre behövs hos SCB för framställning av den anslagsfinansierade statistiken. Det kommer i princip att innebära att registret skall tas om hand av riksarkivet, när SCB har avslutat sitt arbete med att ta fram statistik för samhällsplanering och allmän information.

Skall registret därefter lämnas ut på medium för automatisk databehandling – t. ex. till SCB för uppdragsfinansierad verksamhet eller till en forskare – följer av datalagen (1973:289, omtryckt 1982:446, ändrad senast 1988:1485) att mottagaren blir skyldig att ha licens och tillstånd av datainspektionen. Inspektionen kan därvid meddela de föreskrifter som behövs för att förebygga risk för otillbörligt intrång i den personliga integriteten.

I lagen bör det enligt min mening också föreskrivas att SCB skall ha skyldighet att informera uppgiftslämnarna om vad som gäller om registrets bevarande.

3 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anförat har inom civildepartementet upprättats förslag till lag om om ändring i lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990.

Förslaget är av sådan beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Hemställan

Prop. 1989/90: 1

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslaget.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.